Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 5 juni 2014*

”Civilrättsligt samarbete — Förordningarna (EG) nr 40/94 och nr 44/2001 — Gemenskapsvarumärke — Artikel 93.5 i förordning (EG) nr 40/94 — Internationell behörighet vad gäller intrång — Fastställelse av den ort där skadan inträffade — Gränsöverskridande deltagande av flera personer i samma otillåtna handlande”

I mål C-360/12,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesgerichtshof (Tyskland) genom beslut av den 28 juni 2012, som inkom till domstolen den 31 juli 2012, i målet

Coty Germany GmbH, tidigare Coty Prestige Lancaster Group GmbH,

mot

First Note Perfumes NV,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden L. Bay Larsen, domstolens vice-ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare vid fjärde avdelningen, samt domarna M. Safjan (referent), J. Malenovský och A. Prechal,

generaladvokat: N. Jääskinen,

justitiesekreterare: handläggaren M. Aleksejev,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 19 september 2013,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Coty Germany GmbH, tidigare Coty Prestige Lancaster Group GmbH, genom K. Schmidt-Hern och U. Hildebrandt, Rechtsanwälte,

— First Note Perfumes NV, genom M. Dinnes, Rechtsanwalt,

— Tysklands regering, genom F. Wannek, J. Kemper och T. Henze, samtliga i egenskap av ombud,

— Förenade kungarikets regering, genom A. Robinson, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

— Schweiz regering, genom D. Klingele, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom F. Bulst och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 21 november 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 93.5 i rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken (EGT L 11, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 17, volym 2, s. 3), och artikel 5 led 3 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, Coty Germany GmbH (nedan kallat Coty Germany), tidigare Coty Prestige Lancaster Group GmbH och, å andra sidan, First Note Perfumes NV (nedan kallat First Note). Målet rör ett påstående om intrång i ett gemenskapsvarumärke och åsidosättande av lagen om förbud mot illojal konkurrens (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) på grund av försäljning, i Belgien, av förfalskade varor till en tysk näringsidkare som vidareförsålde dem i Tyskland.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 40/94

3 I femtonde skälet i förordning nr 40/94 anges följande:

”Det är absolut nödvändigt att de beslut som avser giltighet av och intrång i gemenskapsvarumärken får rättsverkan i och omfattar hela gemenskapen eftersom det är det enda sättet att förhindra motstridiga beslut från domstolarna och [Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller), (harmoniseringsbyrån)], och för att säkerställa den enhetliga karaktären hos gemenskapsvarumärkena. Bestämmelserna i konventionen [av den 27 september 1968] om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område [EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30, nedan kallad Brysselkonventionen], bör tillämpas i alla mål rörande gemenskapsvarumärken, om inte annat anges i denna förordning.”

4 Artikel 9.1 och 9.3 i förordningen, med rubriken ”Rättigheter som är knutna till ett gemenskapsvarumärke”, har följande lydelse:

”1. Ett gemenskapsvarumärke ger innehavaren ensamrätt. Innehavaren har rätt att förhindra tredje man som inte har hans medgivande att i näringsverksamhet använda

a) ett kännetecken som är identiskt med gemenskapsvarumärket för varor och tjänster som är identiska med dem för vilka gemenskapsvarumärket är registrerat,

b) ett kännetecken som är identiskt med eller liknar gemenskapsvarumärket om de varor eller tjänster som omfattas av varumärket är identiska med eller av liknande slag som dem som omfattas av kännetecknet, och detta kan leda till förväxling hos allmänheten, inbegripet risken för association mellan kännetecknet och varumärket,

c) ett kännetecken som är identiskt med eller liknar gemenskapsvarumärket med avseende även på varor och tjänster av annat slag än dem för vilka gemenskapsvarumärket är registrerat, om detta är känt i gemenskapen och om användningen av kännetecknet utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till förfång för gemenskapsvarumärkets särskiljningsförmåga eller renommé.

…

3. De rättigheter som är knutna till gemenskapsvarumärket skall gälla i förhållande till tredje man från dagen för offentliggörandet av varumärkets registrering. Skälig ersättning får emellertid krävas beträffande handlingar som företas efter offentliggörandet av en ansökan om registrering av ett gemenskapsvarumärke, om handlingen efter offentliggörandet av registrering av varumärket skulle vara förbjuden på grund av detta offentliggörande. Den domstol vid vilken talan har anhängiggjorts får inte avgöra målet förrän registreringen har offentliggjorts.”

5 I artikel 14.2 i förordningen anges följande:

”Denna förordning skall inte hindra att talan väcks om ett gemenskapsvarumärke på grundval av medlemsstaternas bestämmelser om bl.a. skadeståndsansvar och illojal konkurrens.”

6 Artikel 90 i förordning nr 40/94, med rubriken ”Tillämpning av verkställighetskonventionen”, har följande lydelse:

”1. Om inte annat anges i denna förordning skall [Brysselkonventionen], i dess lydelse enligt anslutningsfördragen för de stater som anslutit sig till Europeiska gemenskaperna - konventionen tillsammans med anslutningsfördragen kallas i fortsättningen ’verkställighetskonventionen’ - tillämpas i mål om gemenskapsvarumärken och på ansökningar om gemenskapsvarumärken samt i mål i samband med litispendens och konnexitet i fråga om gemenskapsvarumärken och nationella varumärken.

2. Vad avser mål i fråga om talan och genkäromål som avses i artikel 92

a) skall artiklarna 2, 4, 5.1, 5.3–5.5 och artikel 24 i verkställighetskonventionen inte tillämpas,

…”

7 I artikel 91.1 i förordningen anges följande:

”Medlemsstaterna skall inom sina territorier utse så få nationella domstolar i första och andra instans som möjligt, i fortsättningen kallade ’domstolar för gemenskapsvarumärken’, vilka skall utöva de funktioner som tilldelats dem enligt denna förordning.”

8 Artikel 92 i förordningen, med rubriken ”Behörighet i fråga om intrång och giltighet”, har följande lydelse:

”Domstolarna för gemenskapsvarumärken skall ha exklusiv behörighet i fråga om

a) talan om intrång och - om sådan talan är tillåten enligt nationell lag - talan om försök eller förberedelse till intrång i rätten till gemenskapsvarumärken,

b) fastställelsetalan om att det inte föreligger något intrång, om sådan talan är tillåten enligt nationell lag,

c) talan på grund av sådana handlingar som avses i artikel 9.3 andra meningen,

d) genkäromål om upphävande eller ogiltighetsförklaring av ett gemenskapsvarumärke enligt artikel 96.”

9 I artikel 93 i förordning nr 40/94, med rubriken ”Internationell behörighet”, föreskrivs följande:

”1. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna förordning eller av de bestämmelser i verkställighetskonventionen som enligt artikel 90 skall tillämpas, skall sådan talan som avses i artikel 92 väckas vid domstol i den medlemsstat där svaranden har sitt hemvist eller, om han inte har hemvist i någon medlemsstat, i den medlemsstat i vilken han har ett driftställe.

2. Om svaranden varken har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat skall sådan talan väckas vid domstol i den medlemsstat i vilken käranden har sitt hemvist eller, om denne saknar hemvist i någon medlemsstat, i den medlemsstat i vilken han har ett driftställe.

3. Om varken svaranden eller käranden har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat skall talan väckas vid domstol i den medlemsstat där [harmoniseringsbyrån] har sitt säte.

…

5. Sådan talan som avses i artikel 92, med undantag av fastställelsetalan om att det inte föreligger något intrång i ett gemenskapsvarumärke, får även väckas vid domstol i den medlemsstat i vilken intrång redan förekommer eller i vilken det finns risk för intrång, eller i vilken en sådan handling som avses i artikel 9.3 andra meningen har begåtts.”

10 Artikel 94.2 i förordningen, med rubriken ”Behörighetsområde”, har följande lydelse:

”En domstol för gemenskapsvarumärken vars behörighet grundar sig på artikel 93.5 är endast behörig i fråga om handlingar som begåtts, eller som det finns risk för, inom den medlemsstats territorium i vilken denna domstol är belägen.”

Förordning nr 44/2001

11 Det framgår av skäl 2 i förordning nr 44/2001 att förordningens syfte är att, för att den inre marknaden ska fungera väl, införa ”… bestämmelser som gör reglerna om behörighetskonflikter på privaträttens område mer enhetliga och som förenklar formaliteterna, så att domar från de medlemsstater som är bundna av denna förordning kan erkännas och verkställas enkelt och snabbt.”

12 I skälen 11, 12 och 15 i förordningen anges följande:

”(11) Behörighetsbestämmelserna måste uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist, och det måste alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till partsautonomin gör det berättigat att använda någon annan anknytning. I fråga om juridiska personer bör hemvisten definieras autonomt så att de gemensamma reglerna blir klara och behörighetskonflikter kan undvikas.

(12) Principen om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig bör kompletteras med alternativa behörighetsregler i de fall där det finns en nära koppling mellan domstolen och tvisteföremålet eller då detta krävs för att underlätta rättskipningen.

…

(15) För att rättskipningen skall fungera väl, måste man minimera möjligheten för samtidiga förfaranden och se till att oförenliga domar inte meddelas i två medlemsstater …”

13 Bestämmelserna om domstols behörighet återfinns i kapitel II i förordningen, i artiklarna 2–31.

14 Artikel 2.1 i kapitel II, avsnitt 1, med rubriken ”Allmänna bestämmelser”, har följande lydelse:

”Om inte annat föreskrivs i denna förordning, skall talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.”

15 I artikel 3.1 i förordning nr 44/2001, som ingår i det avsnittet, föreskrivs följande:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat får väckas vid domstol i en annan medlemsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitten 2–7 i detta kapitel.”

16 Artikel 5 led 3 i förordningen, som ingår i avsnitt 2 i kapitel II, med rubriken ”Särskilda behörighetsregler”, har följande lydelse:

”Talan mot den som har hemvist i en medlemsstat kan väckas i en annan medlemsstat

…

3) om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.”

17 I artikel 68.2 i förordningen anges följande:

”I den mån denna förordning mellan medlemsstaterna ersätter bestämmelserna i Brysselkonventionen skall alla hänvisningar till denna anses vara hänvisningar till denna förordning.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

18 Det framgår av beslutet om hänskjutande att Coty Germany, med säte i Mainz (Tyskland), tillverkar och distribuerar parfym och kosmetika. Coty Germany är innehavare av rättigheterna till det tredimensionella (svart-vita) gemenskapsvarumärket nr 003788767, vilket föreställer en flaska, som registrerats för parfymerivaror.

19 Coty Germany säljer damparfymen ”Davidoff Cool Water Woman” i en färgad flaska med inskriptioner som återger gemenskapsvarumärket.

20 First Note är ett bolag med säte i Oelegem (Belgien) som bedriver grossisthandel i parfymbranschen. Under januari månad 2007, sålde bolaget parfymen ”Blue Safe for Women” till Stefan P. Warenhandel (nedan kallad Stefan P.), vars driftställe är beläget i Tyskland. Det framgår av beslutet om hänskjutande att Stefan P. fick varorna levererade hos First Note i Belgien och att Stefan P. därefter vidareförsålde dem i Tyskland.

21 Coty Germany väckte talan mot First Note och gjorde gällande att First Notes distribution av parfymen i en flaska liknande den som återges i det ovannämnda varumärket utgjorde varumärkesintrång, otillåten jämförande reklam och illojal efterbildning.

22 Talan avvisades både i första instans och vid överinstansen. Överinstansen fann att tyska domstolar saknar internationell behörighet. Coty Germany överklagade domen till Bundesgerichtshof. Till stöd för överklagandet gjorde Coty Germany i första hand gällande gemenskapsvarumärke nr 003788767

och den omständigheten att sådana affärsmetoder är förbjudna enligt lagen om förbud mot illojal konkurrens. För det fall det inte gick att hänvisa till nämnda två grunder tillsammans åberopade Coty Germany i andra hand, för det första gemenskapsvarumärket och för det andra den tyska lagen om förbud mot illojal konkurrens.

23 Mot denna bakgrund beslutade Bundesgerichtshof att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen.

”1) Ska artikel 93.5 i förordning … nr 40/94 tolkas så, att ett [varumärkes]intrång i en medlemsstat (medlemsstat A) i den mening som avses i [den bestämmelsen] ska anses föreligga när en handling i en annan medlemsstat (medlemsstat B) resulterar i medverkan i ett varumärkesintrång som begås i den förstnämnda medlemsstaten (medlemsstat A)?

2) Ska artikel 5 led 3 i förordning … nr 44/2001 tolkas så, att den skada som har inträffat har skett i en medlemsstat (medlemsstat A) om den otillåtna handling som förfarandet avser eller som kan härledas ur yrkandena har begåtts i en annan medlemsstat (medlemsstat B) och består i deltagande i den förseelse (huvudförseelsen) som begåtts i den förstnämnda medlemsstaten (medlemsstat A)?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

24 Den hänskjutande domstolen vill genom sin första fråga få klarhet i huruvida begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer” i artikel 93.5 i förordning nr 40/94 ska tolkas så, att – vid försäljning och leverans av en förfalskad vara i en medlemsstat som därefter vidareförsäljs av köparen i en annan medlemsstat – domstolarna i den sistnämnda staten enligt den bestämmelsen är behöriga att pröva en talan om varumärkesintrång mot den ursprunglige säljaren som inte själv har handlat i den medlemsstat i vilken talan väckts.

25 Den hänskjutande domstolen vill, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, få klarhet i huruvida begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer” i artikel 93.5 i förordning nr 40/94 ska tolkas analogt till begreppet ”den ort där skadan inträffade” i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001.

26 I detta hänseende påpekar domstolen att trots principen om tillämpning av förordning nr 44/2001 i mål rörande ett gemenskapsvarumärke, är tillämpningen av vissa bestämmelser i förordningen i mål i fråga om talan och genkäromål som avses i artikel 92 i förordning nr 40/94 utesluten enligt artikel 90.2 i den förordningen.

27 Med beaktande av att det är uteslutet att tillämpa nämnda bestämmelser följer behörigheten för domstolar för gemenskapsvarumärken som anges i artikel 91.1 i förordning nr 40/94, att pröva talan och genkäromål som avses i artikel 92 i förordningen, av bestämmelser som fastställts direkt i samma förordning. De bestämmelserna utgör, såsom generaladvokaten har påpekat i sitt förslag till avgörande, *lex specialis* i förhållande till de bestämmelser som anges i förordning nr 44/2001.

28 Närmare bestämt är tillämpningen av artikel 5.3 i Brysselkonventionen, vilken motsvarar artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001, i talan om intrång i ett gemenskapsvarumärke uttryckligen utesluten, enligt artikel 90.2 jämförd med artikel 92 i förordning nr 40/94.

29 I detta hänseende ska det påpekas att det i artikel 93 i förordning nr 40/94 anges flera grunder för internationell behörighet.

30 I synnerhet föreskriver artikel 93.5 i förordning nr 40/94 bland annat behörighet för domstol i den medlemsstat i vilken intrång redan förekommer eller i vilken det finns risk för intrång.

31 Vad gäller tolkningen av artikel 93.5, med beaktande av det som påpekats i punkterna 27 och 28 ovan, bör begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer eller i vilken det finns risk för intrång” i bestämmelsen tolkas självständigt i förhållande till begreppet ”den ort där skadan inträffade eller kan inträffa” i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001.

32 Den slutsats domstolen har dragit i sin rättspraxis rörande artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 att det finns två anknytningsmoment, närmare bestämt den ort där den skadevållande händelsen inträffade och den ort där skadan uppkom (se dom Bier, 21/76, EU:C:1976:166, punkt 19, och senast i dom Kainz, C-45/13, EU:C:2014:7, punkt 23 och där angiven rättspraxis), kan därför inte automatiskt vara tillämplig på tolkningen av begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer eller i vilken det finns risk för intrång” i artikel 93.5 i förordning nr 40/94.

33 I syfte att fastställa huruvida den självständiga tolkningen av artikel 93.5 i förordning nr 40/94 ändå medför att anknytningsmomentens tvetydighet ska erkännas, ska, enligt domstolens fasta rättspraxis, inte endast ordalydelsen av bestämmelsen beaktas utan också dess sammanhang och mål.

34 Vad gäller ordalydelsen i artikel 93.5 i förordning nr 40/94 antyder begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer”, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 31 i sitt förslag till avgörande, att det anknytningsmomentet rör en aktiv handling av den ansvariga för intrånget. Därför avser det anknytningsmoment som anges i den bestämmelsen den medlemsstat där den händelse som orsakade det påstådda intrånget inträffade eller kan inträffa och inte den medlemsstat där intrånget får sin verkan.

35 Det ska även påpekas att en domstolsbehörighet som med hänvisning till nämnda artikel 93.5 grundas på den ort där det påstådda intrånget får sin verkan skulle strida mot ordalydelsen i artikel 94.2 i den förordningen, vilken begränsar behörigheten för domstolar för gemenskapsvarumärken enligt artikel 93.5 till handlingar som begåtts, eller som det finns risk för, inom den medlemsstats territorium i vilken den domstol där talan väckts är belägen.

36 Dessutom, som generaladvokaten har påpekat i punkterna 28 och 29 i sitt förslag till avgörande, bekräftar såväl förarbetena till förordning nr 40/94 som dess sammanhang unionslagstiftarens avsikt att göra undantag från den behörighetsregel som numera finns i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001, i synnerhet med beaktande av att regeln är otillräcklig för att lösa de särskilda problem som rör åsidosättande av ett gemenskapsvarumärke.

37 Domstolsbehörigheten med stöd av artikel 93.5 i förordning nr 40/94 kan därför endast fastställas för domstolar för gemenskapsvarumärken i den medlemsstat i vilken svaranden begick det påstådda otillåtna handlandet.

38 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer” i artikel 93.5 i förordning nr 40/94 ska tolkas så, att bestämmelsen– vid försäljning och leverans av en förfalskad vara i en medlemsstat som därefter vidareförsäljs av köparen i en annan medlemsstat – inte gör det möjligt att grunda domstolsbehörighet för att pröva en talan om varumärkesintrång mot den ursprunglige säljaren som inte själv har handlat i den medlemsstat i vilken talan väckts.

Den andra frågan

39 Den hänskjutande domstolen vill genom sin andra fråga få klarhet i huruvida artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen – vid ett påstående om otillåten jämförande reklam eller illojal efterbildning av ett kännetecken som är skyddat av ett gemenskapsvarumärke, som är förbjudet enligt lagen om förbud mot illojal konkurrens i den medlemsstat i vilken talan väckts – gör det möjligt att grunda domstolsbehörighet för att pröva skadeståndstalan som grundas på den nationella lagen och som väckts mot en av de påstådda skadevållarna, när denne är etablerad i en annan medlemsstat, och det hävdas att vederbörande har begått det påstådda intrånget i sistnämnda medlemsstat.

40 I detta hänseende påpekar domstolen att det i artikel 14.2 i förordning nr 40/94 uttryckligen föreskrivs att talan kan väckas om ett gemenskapsvarumärke på grundval av medlemsstaternas bestämmelser om bland annat skadeståndsansvar och illojal konkurrens.

41 En sådan talan omfattas inte av behörigheten för domstolar för gemenskapsvarumärken. Behörigheten att pröva en sådan talan regleras därmed inte av förordning nr 40/94. Följaktligen ska behörigheten att pröva en talan som grundas på den nationella lagen om förbud mot illojal konkurrens fastställas på grundval av bestämmelserna i förordning nr 44/2001.

42 Vad gäller ett yrkande som grundas på åsidosättande av den nationella lagen om förbud mot illojal konkurrens är således artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 tillämplig för att fastställa domstolsbehörighet för den domstol där talan väckts.

43 Vad gäller tolkningen av artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 ska det inledningsvis erinras om att bestämmelserna i förordningen ska tolkas självständigt och med hänsyn tagen till förordningens systematik och syften (dom Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, punkt 22 och där angiven rättspraxis).

44 Det är endast med undantag från den grundläggande principen i artikel 2.1 i förordning nr 44/2001 om att domstolarna i den medlemsstat där svaranden har hemvist är behöriga som det i kapitel II i avsnitt 2 i förordningen föreskrivs ett antal särskilda behörighetsregler, däribland den behörighet som följer av artikel 5 led 3 i denna förordning (dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 23).

45 Regeln om att behörig domstol är domstol i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa är en särskild behörighetsregel. Den ska därför tolkas restriktivt och får inte ge upphov till en tolkning som går utöver de fall som uttryckligen anges i förordningen (dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 24).

46 Uttrycket ”den ort där skadan inträffade eller kan inträffa” i artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 kan emellertid avse både den ort där skadan uppkom och den där den skadevållande händelsen inträffade, vilket medför att talan kan väckas mot svaranden vid domstolen på den av dessa två orter som käranden väljer (dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 25).

47 Det följer härvid av fast rättspraxis att bestämmelsen om behörighet i artikel 5 led 3 i förordning 44/2001 grundas på att det finns ett särskilt nära samband mellan tvisten och domstolarna i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa, vilket med hänsyn till intresset av en god rättskipning och ett ändamålsenligt förfarande gör det befogat att denna domstol ges behörighet (dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 26).

48 Eftersom fastställandet av ett av de anknytningsmoment som fastslagits i den rättspraxis som angetts ovan i punkt 46 ska göra det möjligt att fastställa behörigheten för den domstol som objektivt är den mest lämpade att avgöra huruvida rekvisiten för svarandens ansvar är uppfyllda, kan talan enbart väckas vid domstolen inom den domkrets där det relevanta anknytningsmomentet finns (se, för ett liknande resonemang, dom Folien Fischer och Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, punkt 52, och dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 28).

49 Vad gäller orten för den skadevållande händelsen framgår det av beslutet om hänskjutande att flera personer förmodas vara ansvariga för den påstådda skadan, och att First Note som är ensam svarande i det nationella målet endast har agerat i Belgien och således utanför domkretsen för den domstol där talan mot First Note har väckts.

50 Under de omständigheter, såsom domstolen redan har konstaterat, där talan väckts mot endast en av flera påstådda skadevållare vid en domstol inom vars domkrets vederbörande inte har handlat, kan den skadevållande händelsen inte antas ha inträffat inom denna domkrets enligt artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 (se dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 40).

51 Artikel 5 led 3 utgör hinder för att orten för den skadevållande händelsen läggs till grund för domstolsbehörigheten att pröva skadeståndstalan, som grundas på lagen om förbud mot illojal konkurrens i den medlemsstat i vilken talan väckts, mot en av de påstådda skadevållarna som inte har handlat inom domkretsen för den domstol där talan har väckts (se dom Melzer, EU:C:2013:305, punkt 41).

52 Till skillnad från målet Melzer (EU:C:2013:305) har den hänskjutande domstolen i det aktuella målet dock inte begränsat sin fråga till tolkningen av artikel 5 led 3 i förordningen endast i syfte att fastställa behörighet för tyska domstolar på grundval av orten för den skadevållande händelse som orsakade den påstådda skadan.

53 Det ska därför även utredas huruvida artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 gör det möjligt att – under sådana omständigheter som råder i det aktuella målet där flera förmodat ansvariga för den påstådda skadan har agerat i olika medlemsstater – med stöd av den ort där skadan uppkom grunda behörighet för domstolar i en medlemsstat att pröva skadeståndstalan, som grundas på lagen om förbud mot illojal konkurrens i samma medlemsstat som den i vilken talan väckts, mot en av de påstådda skadevållarna som inte har handlat inom domkretsen för den domstol där talan har väckts.

54 Den ort där skadan uppkom är enligt fast rättspraxis den ort där den omständighet som kan medföra utomobligatoriskt skadeståndsansvar har orsakat skada (se dom Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, punkt 26).

55 Vad gäller skada till följd av intrång i immateriella och kommersiella äganderätter har domstolen slagit fast att skadans uppkomst i en särskild medlemsstat villkoras av att den rättighet som påstås vara åsidosatt är skyddad i den medlemsstaten (se dom Wintersteiger, C-523/10, EU:C:2012:220, punkt 25, och dom Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, punkt 33).

56 Kravet kan tillämpas på situationer som rör skyddet av en sådan rättighet på grund av en nationell lag om förbud mot illojal konkurrens.

57 Domstolen finner därför att under sådana omständigheter som råder i det aktuella målet kan en talan som rör åsidosättande av nämnda lag väckas vid de tyska domstolarna förutsatt att den handling som begåtts i en annan medlemsstat har orsakat eller riskerar att orsaka skada inom domkretsen för den domstol där talan har väckts.

58 Det ankommer i detta hänseende på den domstol där talan väckts att med beaktande av de uppgifter som den förfogar över, bedöma i vilken omfattning försäljningen, i Belgien, av parfymen ”Blue Safe for Women” till Stefan P. har kunnat åsidosätta bestämmelserna i den tyska lagen om förbud mot illojal konkurrens, och till följd härav har kunnat orsaka skada inom domkretsen för den domstol där talan har väckts.

59 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 5 led 3 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen – vid ett påstående om otillåten jämförande reklam eller illojal efterbildning av ett kännetecken som är skyddat av ett gemenskapsvarumärke, som

är förbjudet enligt lagen om förbud mot illojal konkurrens i den medlemsstat i vilken talan väckts – inte gör det möjligt att med hänvisning till orten för den händelse som ledde till en skada genom åsidosättande av denna lag grunda behörighet för en domstol i nämnda medlemsstat att pröva en talan mot en av de påstådda skadevållarna när vederbörande inte själv har handlat i denna medlemsstat. Däremot gör bestämmelsen det möjligt att under sådana omständigheter med hänvisning till den ort där skadan uppkom grunda domstolsbehörighet för att pröva skadeståndstalan som grundas på nämnda nationella lag, mot en person som är etablerad i en annan medlemsstat, i vilken det påstås att vederbörande i den medlemsstaten har begått en handling som har orsakat eller riskerar att orsaka skada inom domkretsen för den domstol där talan har väckts.

Rättegångskostnader

60 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) **Begreppet ”[den medlemsstat där] intrång redan förekommer” i artikel 93.5 i rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken ska tolkas så, att bestämmelsen – vid försäljning och leverans av en förfalskad vara i en medlemsstat som därefter vidareförsäljs av köparen i en annan medlemsstat – inte gör det möjligt att grunda domstolsbehörighet för att pröva en talan om varumärkesintrång mot den ursprunglige säljaren som inte själv har handlat i den medlemsstat i vilken talan väckts.**

2) **Artikel 5 led 3 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att bestämmelsen – vid ett påstående om otillåten jämförande reklam eller illojal efterbildning av ett kännetecken som är skyddat av ett gemenskapsvarumärke, som är förbjudet enligt lagen om förbud mot illojal konkurrens (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) i den medlemsstat i vilken talan väckts – inte gör det möjligt att med hänvisning till orten för den händelse som ledde till en skada genom åsidosättande av denna lag grunda behörighet för en domstol i nämnda medlemsstat att pröva en talan mot en av de påstådda skadevållarna när vederbörande inte själv har handlat i denna medlemsstat. Däremot gör bestämmelsen det möjligt att under sådana omständigheter med hänvisning till den ort där skadan uppkom grunda domstolsbehörighet för att pröva skadeståndstalan som grundas på nämnda nationella lag, mot en person som är etablerad i en annan medlemsstat, i vilken det påstås att vederbörande i den medlemsstaten har begått en handling som har orsakat eller riskerar att orsaka skada inom domkretsen för den domstol där talan har väckts.**

Underskrifter